

Z Křínova do Kořene jsou to vzdušnou čarou všehovšudy 2 km. V tomto případě jsem rád, že neumím létat, přišel bych o zajímavosti a detaily z ptáčích perspektivy neviděné. Jako vždy jsem zaparkoval nad křínovským návesním rybníčkem a pod již opravenou kapličkou mezi čtveřicí lip. Vlastně trojici, ze čtvrté zbyl jen pařez, ale brání něco jejímu dosazení? Asi nic. Snad jen, možná, transformátor postavený kdoví proč tak blízko kapličky.

Obě stavbičky, společně se silnicí do Otína, poněkud změnil vzhled zaniklého křínovského tvrzisti. Zdejší tvrz byla svědkem nejedné dramatické události, z nichž nejznámější se odehrála počátkem roku 1506, kdy ji vlastnil arcibiskup rytíř Jan Bavůrek ze Švamberka. Škodil tolik na majetcích plzeňských měšťanů, až jim došla trpělivost, tvrz obléhli, vypálili a Bavůrka i s jeho kumpány popravili.

Cestou s ujetými zbytky sněhu sklouzávám do údolí ke Kosímu potočku. Vpravo z černé skládky odpadů „vylézá“ nečekaně nádherná rokle s potůčkem a drobnými vodopády. Tady najdete tzv. Bavůrkův kříž, jednu z mála středověkých památek svého druhu (smírčí kříž). Nemá však nic společného s již zmiňovaným arcibiskupem, jak vidno, má-li někdo špatné jméno, přilíbje se mu i to, co neudělal. Vrahem byl v tomto případě jistý Filip ze Stáně (Stanu?), zabil zde v roce 1548 Ondřeje Mestíka z Křínova, o čemž vypovídá dochovaná smírčí smlouva.

Jak jdu níže, otáčím pozornost na druhou stranu a do stráně. Ze zarůstající paseky stále ještě vyčnívají granodioritové balvany a skalky. Dokud les nedoroste. Kdybych se dále vydal cestou nad pravým břehem a proti proudu, byl bych za pár minut u Čertovky, skály při ústí rokle s vodopádem. Však jsem o těchto úžasných scénériích již na stránkách Vítaného hosta psal.

Náhon na bývalý Tomšův mlýn lemovaný řadou smrků je opět funkční a to díky malé vodní elektrárně. Těžko slasně popisovat stavbu spletenou ze všeho možného na základech mlýna, a tak se tomu raději vyhnu. Po dřevěné lávce, pod doubravou a u tabule naučné stezky, přejdu potok. Mířím k ruinám Křínovského mlýna, na rozdíl od

Do síňch z Křínova do Kořene
aneb toulání na konci světa

Památník s kotvou a knihou

Tomšova stál na běhu levém, a v klidu se rozpadá...

Proč jsem se vlastně ve větrném a studeném dni na konci zimy vydal právě sem? Pod Klínovským mlýnem, od severu, přitéká drobný potůček. Půjdete-li podél něj vzhůru, brzy vás pohltí les a roklina, v níž narazíte na mohutný smrk. Znal jsem jej z dřívějšíka, ale nikdy jsem ho neměřil. Konečně, chvíle napětí, pásmo uzavírá kruh, kmen má dobrých 361 cm v obvodu. Jde o jeden z největších smrků na dolním toku Kosího potoka.

Kamenná kupa s otevřenou knihou na kotvě, vše v pískovci vyvedené, to je památník u cesty stoupající od Klínovského mlýna pod Kofen. Nechal jej zřítit Karl a Aloisie Suttnerovi poté, co jejich syn Oswald padl na bojištích první světové války (jak se dočteme na pomníku na kofen-

Opravená kaplička v Kofeni

ské návsi, stalo se tak 4. 3. 1916). Křížků a památníků se v okolí krajně dochovalo datěko více, tento jsem si vybral pro jeho opravdu výjimečné ztvárnění. A to ještě na vrcholu kupy byl místo dnešního kříže v originálu umístěn též z kamene vytesaný stromek, všimli jste si kořání nad kotvou?

Polní cesta do Kofene je osázena stromky a olemována kameny, jde vlastně o expozici hornin v přírodě. Jen ty popisky chybí. Přistě se sebou vezmu geologa nebo alespoň nějaký „šutroklíč“. K popisu zajímavosti a památek vesničky Kofene by se hodil samostatný článek. Bývala tu synagoga, v areálu panského dvora prý stával starší zámek, v parku nad renovovanou kaplí sv. Jana Nepomuckého se nachází empírový zámeček... „Od zarostlých nemišů po výsunně opravená stavení“, ta nějak by se dala charakterizovat procházka dnešním Kofenem.

Nechce se mi jít zpátky stejnou trasou, proto pokračuji za vsí polní cestou do údolí Kofenského potoka. Po levé ruce je žlab a za ním „svili“ náhrobky židovského hřbitova. Objevování židovských hřbitovů v krajně je nejen dobrodružně, ale často

Velký smrk u přítoku Kosího potoka

i fyzicky náročně. Nevím, kolik kultur pohřbí své mrtvé ve svahu...

Zbytky zdi u potoka patří bývalému Kofenskému (zvaný též Nový) mlýnu. Pohybují se tak nějak zmateně údolím, vylézám vzhůru smrčnou a zase se vracím do olšiny při vodě, půda je ještě zamrzlá, a tak se tudy dá procházet beztrápně, tedy bez bahnem obalených pohorek. V jedné chvíli jsem se nechal strhnout křovinatou strání, obklopen trnkami však pokorně couvám. Nelituji toho, kdybych se nevrátil, obešel bych nevědomky dva pěkné smrky. Zejména ten větší, s ohnutým kmenem na „ostrově“ (opravdu voda teče ze všech stran) je elegant. Ten menší má zase elegantní kofenové náběhy.

Louka nad soutokem Kofenského a Kosího potoka je na konci zimy zežloutlá a piná artinců. Když sem přijdete v máji, je to úplně jiná káva. Desítky lučních druhů naplňují pojem „květnatá louka“. A desítky kvetoucích vstavačů kukaček dávají místu punc cenné botanické lokality. V dobrých letech tu vykvěta i více než sto „kukaček“. Jak tomu bude letos, pomyslí si a strkám zmrzlé ruce do kapsy.

Netroufám-li si přesakovat po omrzlých balvanech či brodit ledovou vodou, musím se vrátit na lávku pod Klínovem. Samo sebou proti vodě podél Kosího potoka. Hned na konci první louky je ohniště mezi dalšími dvěma zajímavými smrky. První je „poloviční“ dvoják, tedy jeden z kmenů se zlomí, odpadl. Druhý je „celý“ jednokmen. Jako hrby oblud vykulují z vody u běhu balvany, brrr, hezké místo!

Najdete-li někde pomístní název Kozí hřbet, těšte se na ostrý skalní výchoz tvaru hřbetu. Jak jinak. Prostě skála plazící se ode dna údolí vysoko do stráně. Ostatně v úseku pod Papírnu je svorových i fylitových skal více. V divoké vegetaci na sulcích nechybí ani vzrostlé jedle. Škoda, že právě těchto krásných jehličnanů je v našich lesích takový nedostatek.

Nanpák dostatek, a to smyslu pro recesi, mají ti, kdož při cestě u Papírny instalovali zastávku plzeňské městské hromadné dopravy. Další spojitost s krajským městem v mém povídání. Ne že by Plzeňané spoj „Náměstí Republiky – Papírna pod Kofenem“ nevyužívali rádi k sobotním výletům, ovšem znáte to, řeči o ekonomické nevyhodnosti a tak podobně... Přesto jsem se co chvíli ohlédl, zda se ze zatáčky nevyfílí trolejbus či tramvaj. Bylo by trapné nechat se přejet tramvaj uprostřed divočiny.

Kdyby mne u Papírny přejela tramvaj, již nikdy bych nespátřil drobné čírky vody mezi ledy na skalním prahu (za dostatek vody celkem pěkný vodopádek), velký jalovec a listy zimostrázků v boru nad restlou. Nevyplašil bych káně a netušil nad hladinou mihnoucího se ledňáčka. Takhle to všechno musím projít, zkouknout, vyfotit a třeba o tom něco napsat.

Klínov i Kofen jsou opravdovými konci světa. Tedy toho našeho, přetechnizovaného a paspojovaného rozličnými sílami, viditelnými i neviditelnými. Sílnice tu končí a mobilní telefon můžete klidně zapomenout doma. Jak se žije na konci světa nevím, ale toulání za humny obou vsí a po svých, nemá chybu!

■ Miroslav Tréglér

Granodioritové skalky a balvany

Použitá literatura:

Procházka Z. - Plánsko a Tachovsko, historičko – turistický průvodce č. 17, Nakladatelství Českého lesa 2002
Procházka Z. - Příběhy vepsané do kamene, díl II., Nakladatelství Českého lesa 2009